

Številka: 6003-2/2021/

Datum: 17. 9. 2025

Zapisnik 7. seje Sveta Vlade Republike Slovenije za mladino (v mandatu 2021-2025)

Seja je potekala v sredo, 17. septembra 2025 v veliki dvorani, Gregorčičeva ulica 27, Ljubljana. Pričela se je ob 13:00 uri.

Prisotni/odsotni:

Predsednik Sveta Vlade RS za mladino: dr. Vinko Logaj.

Člani/ce/namestniki/namestnice: mag. Tina Kosi (Urad RS za mladino), Nina Ukmar (Ministrstvo za kulturo), Jure Trbič (Ministrstvo za javno upravo), Nataša Lužar (Kabinet predsednika Vlade RS), Erika Lenčič Stojanovič (Ministrstvo za digitalno preobrazbo), Eva Bolha (nacionalne mladinske organizacije), Marko Gruden (nacionalne mladinske organizacije), Eva Kotnik (Mladinski svet Slovenije), Ines Korošec (Mladinski svet Slovenije), Jaka Trilar (mladinski sveti lokalnih skupnosti), Luka Mihalič (Študentska organizacija Slovenije), Gaja Omerzi (mladinski sveti lokalnih skupnosti), Urban Lečnik Spaič (mladinski sveti lokalnih skupnosti).

Prisotni po pooblastilu članov/članic: Andraž Podvez (Ministrstvo za okolje, podnebje in energijo), Barbara Zupan (Ministrstvo za visoko šolstvo, znanost in inovacije), Marija Brodnik Lodewijk (Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano), Iris Jelačin Knavs (Ministrstvo za finance), Timotej Novak (mladinske organizacije v reprezentativnih sindikatih).

Odsotni: Ministrstvo za zdravje, Ministrstvo za solidarno prihodnost, Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, Tine Hafner (mladinski centri), Tadej Kobal (nevladne organizacije na področju mladine), Tai Žnidarčič (Dijaška organizacija Slovenije), Lucija Sevšek (nacionalne mladinske organizacije).

Drugi prisotni: Sabina Belc (Mladinski svet Slovenije), dr. Maja Čarni Pretnar (Ministrstvo za pravosodje), Igor Jesih (Urad RS za mladino), Jana Rožac (Zavod RS za

zaposlovanje), Lidija Srša (Zavod RS za šolstvo), Jernej Salecl (Ministrstvo za gospodarstvo, turizem in šport).

Sekretar Sveta Vlade RS za mladino: mag. Andraž Zgonc (Urad RS za mladino).

Predsednik Sveta Vlade RS za mladino (v nadaljevanju: predsednik Sveta) je preveril sklepčnost, podal tehnična navodila glede izvedbe seje (da imajo prisotni izklopljen mikrofon; ko dobijo besedo, vklopijo mikrofon; se vsak, preden govori, najprej predstavi z imenom in priimkom in pove iz katere organizacije/ministrstva prihaja; se seja zvočno snema in je namen snemanja seje za potrebe priprave zapisnika seje, ki ga za Svet Vlade RS za mladino v okviru nalog po 6. členu Odloka o ustanovitvi sveta Vlade RS za mladino pripravlja Urad Republike Slovenije za mladino; je uporabnik posnetkov seje Urad Republike Slovenije. Predsednik Sveta je glede na predlagano število točk dnevnega reda predlagal omejitev 15 minut na točko. Nadalje je predsednik Sveta preveril ali se člani in članice Sveta Vlade RS za mladino strinjajo s predlaganim dnevnim redom kot je bil z vabilom predlagan in ali želi kdo razpravljati. Dnevni red je bil sestavljen na predlog mladinskih organizacij in združenj. Člani in članice so sprejeli dnevni red v predlagani obliki.

Sprejet je bil naslednji dnevni red:

1. Potrditev in sprejem zapisnika 6. seje Sveta Vlade RS za mladino.
2. Pregled uresničevanja sklepov 6. seje Sveta Vlade RS za mladino (poročča: Urad RS za mladino).
3. Predlogi mehanizmov s področja participacije mladih (poročča: Eva Kotnik, Mladinski svet Slovenije).
4. Zagotavljanje neodvisnosti nacionalnih mladinskih svetov po Evropi (poročča: Sabina Belc, Mladinski svet Slovenije).
5. Mnenjski dokument MSS o prostovoljstvu mladih (poročča: Eva Kotnik, Mladinski svet Slovenije).
6. Mnenjski dokument MSS o zaposlovanju mladih (poročča: Ines Korošec, Mladinski svet Slovenije).
7. Mnenjski dokument MSS o neformalnem izobraževanju (poročča: Ines Korošec, Mladinski svet Slovenije).
8. Priporočila Odbora ministrov Sveta Evrope o mladih (poročča: Eva Kotnik, Mladinski svet Slovenije)
9. Razno.

K točki 2:

Predsednik Sveta je preveril, ali se člani in članice Sveta Vlade RS za mladino strinjajo z zapisnikom 6. seje Sveta Vlade RS za mladino. Ines Korošec je prosila za obširnejši zapis razprave pri peti točki. Menila je, da je široko napisan del mladinske strani, s strani predstavnikov vlade pa je zapisanih zgolj nekaj stavkov. Mag. Andraž Zgonc je pojasnil, da je zapisnik pripravljen na podlagi zvočnega zapisa seje, ki je obenem tudi njegov sestavni del ter da zapisnik obsega 24 strani. Člani in članice so poleg zapisnika prejeli tudi zvočni zapis. Povedal je, da v kolikor v zapisniku česa ni, je to zato, ker razprave ni bilo moč bolje ubesediti kot izhaja iz zapisnika. Zato je menil, da na podlagi zvočnega zapisa sam k zapisniku zelo težko še karkoli doda. Vsekakor pa je karkoli morebiti manjkajočega na voljo v zvočnem zapisu. Predlagal je, da predložijo konkreten predlog manjkajočega zapisa. Predsednik Sveta je predlagal, da se konkretna dejstva, ki jih je v zapisniku potrebno navesti, izpostavijo, v kolikor pa ne, da se dejstva, izhajajoča iz zvočnega zapisa pisno posredujejo na Urad RS za mladino. Odzvala se je Ines Korošec in se strinjala, da se zapisnik potrdi v predlagani obliki kot so ga člani in članice prejeli.

SKLEP št. 2:

Zapisnik 6. seje je bil sprejet v obliki kot je bil posredovan članom in članicam dne 16.6.2025.

K točki 3

Pregled realizacije sklepov 6. seje Sveta Vlade RS za mladino Sveta Vlade RS za mladino je podal predsednik Sveta. Sklepi so bili uresničeni, razen sklepov 4/2 in 6/2 za katera je Mladinski svet Slovenije pred sejo sporočil, da so mnenja, da informacija glede sklepov, ki so jo predstavniki mladinskih organizacij in združenj prejeli 26.8.2025, ne more šteti za uresničitev sklepa. Na predlog predsednika Sveta bo Urad RS za mladino do 10.10.2025 pripravil dopolnjeno informacijo. Eva Kotnik je povedala, da so na voljo za dodatna pojasnila glede tega kaj pričakujejo v dodatni informaciji in zakaj s predloženo informacijo niso zadovoljni. Eva Kotnik je povedala, da si želijo, da se upošteva prostovoljska narava dela na strani mladinskih organizacij in združenj, saj posredovanje obsežnejših gradiv v zadnjem tednu onemogoča kakovostno ustrezno presojo posredovanega.

K točki 4:

Točko Predlogi mehanizmov s področja participacije mladih je predstavila Eva Kotnik. Povedala je, da je namen te točke nadaljevanje razprave, ki je bila pričeta na prejšnji seji. Na mladinski strani si želijo pridobiti povratno informacijo na predloge ter opredelitev nadaljnjih korakov, kjer je to smiselno. Drugi del točke, ki jo želijo nasloviti pa je ideja o povezavi med mehanizmom mladinskega preverjanja, ki je bil na preteklih sejah predstavljen v povezavi z mladinskim dialogom, preko nacionalne konference evropskega mladinskega dialoga. Opozorila je na sklep št. 6/2 predhodne seje Sveta Vlade RS za mladino glede analize možnosti krepitev mehanizma EU mladinskega dialoga na nacionalni ravni in izhodišča za uvedbo z opredelitvijo nosilcev, časovnico in potrebnimi resursi ter njihovo željo, da pridobijo povratno informacijo o vseh predlogih. Razumejo, da morda niso vsi predlogi izvedljivi, vsaj morda kratkoročno, si pa vseeno želijo povratne informacije, da se seznanijo kje so glavni izzivi, da bi lahko svoje predloge izboljšali in iskali skupne rešitve. Želijo si obravnavo vseh predlaganih mehanizmov in povratno informacijo na to. Povedala je, da je v vmesnem času Urad RS za mladino prevedel dokument oziroma primerjalno študijo o vključevanju mladih v ocene vpliva zakonodajnih predlogov na mlade. Na prejšnji seji je bil ta dokument kot gradivo v angleškem jeziku. Verjame, da lahko to podpre implementacijo tudi pri nas. Zahvalila se je Uradu RS za mladino za izkazani interes in prevod. Izpostavila je, da dokument kaže zbirko praks katere države to izvajajo, zato verjame, da lahko nekaj podobnega peljemo tudi v Sloveniji. Gre za to, kako se lahko preveri presojo vpliva politik na mlade in pri tem nimajo v mislih le neposredno vezanih politik na mlade oziroma so mladi njihova ciljna skupina, ampak tudi pri vseh ostalih politikah, da se v bistvu presoja oceno vpliva na mlade. To si želijo preizkusiti, narediti neke korake v tej smeri, zato so se odločili, da to povežejo z mladinskim dialogom oziroma konferenco na kateri bi želeli preveriti, kako bi to lahko delovalo na primeru obstoječe zakonodaje, da bi preizkusili metodologijo na enem primeru na mladinskem dogodku. Na podlagi tega bi v bodoče načrtali neke korake kako se tega lotiti naprej. Nekaj idej, ki jih imajo pa je, da pogledajo dva zakona, ki sta neposredno povezana z mladimi in dva zakona, ki sta na mlade vezana mogoče bolj posredno, zato, da vidijo kako v enih in drugih primerih prihaja do razlik ter ali je potrebno temu prilagoditi tudi metodologijo. O tem so že razmišljali in imajo seznam idej, vendar po pogovoru na današnji seji nacionalne delovne skupine za mladinski dialog na kateri so bili prisotni predstavniki Urada RS za mladino, so ugotovili, da bi bilo morda smiselno preveriti ali morda kdo na vladni strani ve za kak zakonodajni predlog za katerega bi se zdelo smiselno, da ga obravnavajo in na njem preizkusijo metodologijo ter tako to teče. So odprti za predloge glede zakonov, ki so v sprejemanju ali nedavno sprejeti. Želijo si, da zaključke te konference na kateri so prisotni tako predstavniki mladih kot predstavniki ministrstev, predstavijo na naslednji seji Sveta Vlade RS za mladino ter takrat premislijo

o nadaljnjih korakih, kaj je bilo ugotovljeno in kako bi lahko postopali naprej. O tem govorijo tudi zato, ker je bilo na 5. seji Sveta Vlade RS za mladino dogovorjeno, da se tema, ki jo bodo izbrali predstavi tudi na seji Sveta Vlade RS za mladino, zato so idejo o načinu izvedbe nacionalne konference tudi želeli predstaviti. Ob tem pa želijo povabiti pristojna ministrstva na področju zakonov, ki jih bodo izbrali ter da skupaj zadevo preizkusijo.

Urban Lečnik Spaić je povedal, da je ena od oblik mladinske participacije tudi Svet Vlade RS za mladino. Opozoril je, da sta na seji prisotna le dva državna sekretarja oziroma sekretarka in minister, ostalih ministrov in ministric pa ni. Njegova želja za naslednji mandat je, da se ta organ opolnomoči. Na strani mladinskih organizacij in združenj so prisotni predstavniki različnih organizacij, ki lahko kaj povedo o izkušnjah s terena, lahko so neposredni stik. Povedal je, da je glede na točko obravnave predpisov tudi to ena od nalog Sveta Vlade RS za mladino. Izrazil je željo, da postane Svet Vlade RS za mladino efektiven organ nekega sestajanja, dialoga. Izrazil je željo, da postane ta organ tudi dobra praksa oziroma sporočilo lokalnim skupnostim kako je moč delovati, pa tudi sporočilo, da je mar tako vladi kot tudi mladinskim organizacijam in združenjem, da je pogovor potreben. Menil je, da je večina sestankov potekala v duhu tega kaj je bilo narobe, namesto, da bi danes lahko rekli, kaj je bilo storjenega in zaradi česar mladi živijo bolje. Želel je, da je to spodbuda za naprej in da se organ opolnomoči kot oblika mladinske participacije. Predstavniki vseh sodelujočih organizacij in združenj v Svetu Vlade RS za mladino so reprezentativni, sej se večinoma udeležujejo v prostem času, zato si želijo, da z udeležbo tudi vladna stran pokaže, da ji je mar. Zahvalil se je prisotnim za udeležbo kot spodbudo za naprej.

Predsednik Sveta je podprl mnenje, vendar je izrazil tudi željo, da bo v bodoče Svet Vlade RS za mladino organ, ki bo pregledal katere aktivnosti tečejo proaktivno, ne le na ravni organa, ampak tudi znotraj posameznih resorjev. Tako je na področju ministrstva za vzgojo in izobraževanje izpostavil vzpostavljeno sodelovanje z Dijaško organizacijo Slovenije, da je bila v sprejemanje visokošolske zakonodaje aktivno vključena Študentska organizacija Slovenije, zato se mu zdi participativni pristop na posameznih področjih ključen, ker so tudi interesna področja, združena v tem organu zelo raznolika. Zato vidi vlogo tudi v odzivanju posameznih organizacij na gradiva, ki so objavljena na e-demokraciji z namenom, da se sliši javno mnenje vseh ključnih deležnikov.

Jaka Trilar se je pridružil mnenju Urbana Lečnika Spaića in izrazil željo, da bodo predstavniki mladih imeli v naslednjem mandatnem obdobju več vpliva in koordinacije. Podprl je mnenje predsednika Sveta, glede portala e-demokracija in vključevanja mladih in mladinskih organizacij pa je povedal, da gre preko tega težje in da je vključevanje ter participacija tudi veliko več od tega, zato je priporočil, da resorji priporočila Ministrstva

za javno upravo kar najbolj upoštevajo. Glede vključevanja mladih in delovanja Sveta Vlade RS za mladino je priporočil oblikovanje delovnih skupin, kar je bila tudi praksa predhodnega mandata. Izpostavil je tudi, da je s strani tistih, ki svoje funkcije v Svetu Vlade RS za mladino ne opravljajo v času poklicnih obveznosti, včasih težko uskladiti vse obveznosti. Zato si želi, da se predlogom predstavnikov mladinskih organizacij in združenj čimbolj prisluhne, saj so ti predstavniki tisti, ki že dlje časa delujejo z mladimi, zato si želi, da se kak predlog, ki ga podajo, vzame zares in se ga preuči.

Jure Trbič je povedal, da ne gre za priporočila temveč Resolucijo o normativni dejavnosti in govori tudi o vključevanju. Ministrstvo za javno upravo podpira participacijo, saj to vpliva tako na kakovost predpisov kot tudi na zaupanje javnosti in stopnjo demokracije. Menil je tudi, da s strani Ministrstva za javno upravo to izkazujejo tudi z redno udeležbo na sejah Sveta Vlade RS za mladino in pozdravljajo, da Svet Vlade RS za mladino opravlja svoje poslanstvo posvetovalnega organa.

Predsednik Sveta je povedal, da je trdno prepričan, da brez medgeneracijske participacije mladih na različnih področjih v družbi težko pričakujemo napredek. Menil je, da lahko uspešno nadaljujemo dialog in lahko dobro participiramo pri sodelovanju in reševanju vprašanj.

SKLEP št. 4/1:

Svet Vlade RS za mladino predlaga, da Urad RS za mladino in Ministrstvo za javno upravo do naslednje seje pregledata predlagane mehanizme in pripravita oceno možnosti njihove izvedljivosti. Urad RS za mladino pripravi oceno za redne dialoge ministrstev z mladimi, soupravljanje mladinskega sektorja ter krepitev mehanizma EU mladinskega dialoga na nacionalni ravni, skupaj z Ministrstvom za javno upravo pa za mladinsko preverjanje. Za mehanizem nacionalnega participativnega proračuna in oceno njegove izvedljivosti Urad RS za mladino zaprosi Ministrstvo za finance.

SKLEP št. 4/2:

Svet Vlade RS za mladino podpira predlog, da se naslednjo nacionalno konferenco mladinskega dialoga usmeri v obravnavo mehanizmov participacije, s posebnim poudarkom na pilotnem preizkusu "mladinskega preverjanja" zakonodaje. Mladi bodo izvedli postopek "mladinskega preverjanja" izbranih zakonodajnih predlogov, ki bodo ocenjeni iz vidika njihovega vpliva na življenje in delo mladih. Ministrstva na katera se bo predlog nanašal bodo podala povratno informacijo o možnosti implementacije predlaganih sprememb. Na podlagi tega dogodka bo Mladinski svet Slovenije pripravil priporočila za implementacijo "mladinskega preverjanja" v Sloveniji, kar bo omogočilo nadaljnji razmislek o implementaciji EU Youth Testa v slovenskem sistemu.

SKLEP št. 4/3:

Svet Vlade RS za mladino predlaga, da Mladinski svet Slovenije na prvi naslednji seji Sveta Vlade RS za mladino po izvedeni konferenci nacionalnega mladinskega dialoga predstavi priporočila iz nacionalne konference, ki bodo lahko nadaljnja podlaga za konkretne predloge za širšo implementacijo "mladinskega preverjanja" v Sloveniji in pripravo akcijskega načrta za implementacijo le-tega.

K točki 5:

Točko o pomenu in načinih ohranjanja neodvisnosti nacionalnih mladinskih svetov ter predstavitev rezultatov projekta Independence of Youth Councils je predstavila Sabina Belc. Povedala je, da se nacionalni mladinski sveti v Evropi soočajo z zelo različnimi realnostmi. Nekateri kot npr. v Latviji, ostajajo brez pravne prepoznave, v Srbiji so bili izpostavljeni neposrednim pritiskom, na Hrvaškem je bil omejen njihov mandat v okviru mladinskega dialoga. Drugje pa mladinski sveti delujejo v razmerah, kjer jih država obravnava skoraj kot del sistema in niso odvisni od projektnega financiranja. Ti kontrasti kažejo, da je vprašanje neodvisnosti in vloge mladinskih svetov ključno za razvoj participacije mladih in demokratičnega dialoga. Evropski mladinski forum je že leta 2001 v svojem mnenjskem dokumentu poudaril, da neodvisne mladinske organizacije, vključno z nacionalnimi mladinskimi sveti, predstavljajo temelj demokratične družbe. Ker je dokument star več kot dve desetletji, današnje razmere pa so se bistveno spremenile, so začutili potrebo, da to razpravo ponovno odprejo. Na podlagi tega so zasnovali projekt Neodvisnost mladinskih svetov, kjer so pripravili ključna načela in zagovorniška izhodišča za zagotavljanje neodvisnih mladinskih svetov, kar je bilo priloženo tudi kot gradivo za sejo. Na kratko je povzela, katera so ta ključna načela. Na ravni države so štiri načela, vezana pa so na zakonsko priznanje mladinskih svetov, na zagotavljanje neodvisnosti od vlade in drugih organov, da se jim omogoči javno financiranje, ki jim omogoči osnovna sredstva za delovanje, poleg tega pa se jim omogoča svobodno pridobivanje sredstev, torej, da nimajo omejitev dostopanja do drugih sredstev, saj je za neodvisnost pomembna tudi diverzifikacija finančnih virov. Ostalih šest načel je vezanih bolj na interno delovanje mladinskih svetov, ki vključuje od tega kateri morajo biti organi, na kakšen način delujejo, da se zagotavljajo notranje kontrole in ravnovesja moči, torej da ne prevladajo določene organizacije, da obstajajo jasne prioritete, da morajo vse izvoljene ali imenovane osebe interese mladinskega sveta postaviti pred svoje osebne in druge pripadnosti, da obstajajo jasni postopki, vezani na članstvo in delovanje ter da se zagotavlja raznolikost pogledov, tudi z vključevanjem raznolikih organizacij in tudi

ranljivih skupin. Ta izhodišča so z manjšimi prilagoditvami relevantna tudi za mladinske svete lokalnih skupnosti, kjer se vidik države zamenja z občinami. Delovanje mladinskih svetov lokalnih skupnosti po njihovih izkušnjah s terena zahteva kar nekaj izzivov, tako na ravni odnosov z občinami kot tudi z internimi načeli delovanja. Tako je tudi to ena od njihovih prioriteta v naslednjem obdobju. Kot ključne sogovornike vidijo Ministrstvo za vzgojo in izobraževanje oziroma Urad RS za mladino in Ministrstvo za javno upravo, saj lahko prav ti z ustreznimi sistemskimi rešitvami in podporo pomembno prispevajo k temu, da bodo mladinski sveti tako na nacionalni kot lokalni ravni uresničevali svojo vlogo predstavnikov mladih in da igrajo vlogo partnerjev države v procesu oblikovanja politik. Jaka Trilar je povedal, da je bilo veliko povedanega o tem, kako so nekateri mladinski sveti odvisni od delovanja vlad, v Sloveniji pa na srečo te odvisnosti ni oziroma je Mladinski svet Slovenije veliko bolj neodvisen in ima zagotovljeno delovanje. Prihaja pa do težav na ravni lokalnih skupnosti. Mladinski sveti lokalnih skupnosti se ustanovijo, ko obstajajo vsaj tri mladinske organizacije v lokalni skupnosti in nato se lahko ustanovi mladinski svet. Je pa tudi res, da je odvisno, kako trenutni politični strukturi na lokalni ravni delovanje mladinskega sveta ustreza, dodeljuje sredstva mladinskemu svetu. Nikjer namreč ni določeno kakšna sredstva in v kakšni višini pravzaprav mora lokalna skupnost dodeliti mladinskemu svetu, prav tako ni določeno ali morajo zagotavljati vsaj nek osnovni prostor, zato marsikje prihaja do težav in zato mladinski sveti lokalnih skupnosti niso zaživel tako kot bi si želeli. Prvič je lokalnih skupnosti zelo veliko, drugič pa ta podpora ni prav dobra. Finance se nižajo, tako da mladinski svet sploh ne more delovati, na drugi strani pa so ponekod težave s prostorom. Morda tu za v bodoče tudi za vsebino tega dokumenta, razmislek na kakšen način bi mladinskemu svetu lokalne skupnosti poleg tega zakona, ki je bil letos sprejet in po katerem se lahko mladinski sveti lokalnih skupnosti združujejo v različnih lokalnih skupnostih, omogočili bolj jasno delovanje oziroma jasne pogoje za delovanje v samih lokalnih skupnostih, ker sicer tega inštrumenta na lokalni ravni ne bo. Andraž Zgonc je opozoril na nalogo Koordinacija mladinskih svetov lokalnih skupnosti, ki poteka na Mladinskem svetu Slovenije, kar Urad RS za mladino že dlje časa podpira. V preteklosti je Urad RS za mladino izvajal tudi javni razpis za sofinanciranje mladinskih svetov lokalnih skupnosti, vendar je analiza tega razpisa pokazala, da so bile težave z realizacijo programa. Prav tako je opozoril, da je Urad RS za mladino v sodelovanju z Mladinskim svetom Slovenije v preteklosti skušal opolnomočiti lokalne skupnosti na tem področju s projektom Rastimo skupaj. Seveda pa obstajajo tako pozitivni kot negativni primeri sodelovanj lokalnih skupnosti z mladinskimi sveti lokalnih skupnosti. Jaka Trilar je izpostavil, da je težava v tem, da se ponekod ne izpolnjuje osnovnih pogojev ter podal primer, kako je bilo v Grosuplju v času, ko je bil sam aktiven v njihovem mladinskem svetu lokalne skupnosti. Imeli so mladinski svet

lokalne skupnosti, ki je bil ustanovljen in ko je občina želela pridobiti certifikat mladim prijazna občina, načeloma mladinskega sveta ni podpirala, ko pa je želela pridobiti certifikat je financiranje pogojevala s podpisom mladinskega sveta. Tu iz lastne izkušnje vidi, da je to pokazatelj, kako lokalna oblast vpliva na delovanje mladinskega sveta lokalne skupnosti, npr. kako morajo govoriti in kakšni članki morajo biti napisani ter da so le-ti lahko imeli za posledico tudi zmanjšano financiranje. Zato podpira iskanje načinov na podlagi tega dokumenta, kako to nasloviti. Igor Jesih je povedal, da je Urad RS za mladino prepoznal to težavo in je zato v letošnjem letu namenil Mladinskemu svetu Slovenije dodatna sredstva za opolnomočenje lokalnih skupnosti, prav tako pa upa, da bo do konca leta s skupnimi močmi uspelo pripraviti javni poziv za sofinanciranje rednega delovanja mladinskih svetov lokalnih skupnosti, ker se na Uradu RS za mladino prepoznava potreba po tem, obenem pa so bila letos na tem področju zagotovljena zadostna sredstva. Eva Kotnik je povedala, da je Mladinski svet Slovenije prepoznal potrebo po delu na tem vidiku, spodbuda pa jim je bil tudi Zakon o mladinskih svetih, ki je bil spremenjen leta 2024. Vendar meni, da je bila to le začetna sprememba, saj so ugotovili, da izzivi in težave mladinskih svetov na terenu so različni in glede na število mladinskih svetov, ki so registrirani in aktivni, so se lotili individualno ter delajo s tistimi, ki imajo interes, se srečujejo z njimi ter so prišli do točke vzpostavljanja stikov in individualnega svetovanja, da vidijo kako jih lahko podprejo pri njihovem delovanju. Zagotovljeno sofinanciranje bo to podprlo, pripravljajo pa tudi t.i. »info pack« za lokalne mladinske svete, ki bo vseboval osnovne informacije, kako vzpostaviti mladinski svet lokalne skupnosti, ključne informacije, ki jih organizacije potrebujejo za vzpostavitev in vodenje. Opozorila je, da je na drugi strani zelo pomemben akter in to so občine, zato je Sabina Belc tudi izpostavila Ministrstvo za javno upravo kot akterja oziroma deležnika s katerim bi si na tem področju želeli sodelovati, saj skozi njihove organizacije članice spodbujajo mladinski del organizacije in jih opolnomočijo za delovanje na lokalni ravni, hkrati pa verjamejo, da morajo na drugi strani delati tudi s predstavniki lokalnih skupnosti ter da se občine seznani s tem kakšne so možnosti in učinki ter prednosti tega, da sodelujejo z mladimi ter tako iz obeh smeri prispevajo k izboljšanju stanja.

Predsednik Sveta je naštel sodelujoče države v projektu in vprašal Sabino Belc ali imajo oceno kje kotira Slovenija glede na sodelujoče države v projektu in katera od načel so tista za katera je moč oceniti, da so relativno visoko dosežena v Sloveniji in kje se je potrebno konkretno pogovarjati kako do teh načel priti. Ob tem je podal pobudo, da se v okviru koordinacije mladinskih svetov lokalnih skupnosti izdela pregled konkretne problematike pri delu mladinskih organizacij na področju lokalnih skupnosti, tudi z vidika 10 načel, ki so bila razvita v tem projektu. Menil je, da so dobro postavljena in so lahko temeljno izhodišče za vse nadaljnje aktivnosti. Sabina Belc je odgovorila, da glede

umeščenosti Mladinskega sveta Slovenije kotira precej visoko, gledano z vidika sodelovanja z državo, saj precej mladinskih svetov iz drugih držav nima sofinanciranja s strani države in so glede tega na obrobju, na drugi strani pa je v Španiji rešitev zelo sistemska in so dobro podprti. V Sloveniji nekateri vidiki služijo kot dobra praksa, npr. svoj zakon, prepoznavnost Mladinskega sveta Slovenije kot sogovornika na področju mladine. Kot tveganje pa se prepoznava, da ni opredeljeno kakšno financiranje je, kar je lahko tudi priložnost. Tako bi se lahko financiranje tudi drastično zmanjšalo, a še vedno obstajalo, kar pomeni odsotnost varovalke. Sabina Belc je opozorila tudi, da Mladinski svet Slovenije ni nevladna organizacija in ima s tem zmanjšano možnost dostopa do raznih virov financiranja, kar pomeni, da je zelo dobro poskrbljeno za osnovno delovanje, težje pa je razvijati nove aktivnosti. Zato morajo vstopati na razpise, ki so visoko tvegani in imajo tudi manj kot 1% uspešnosti, kar pomeni, da so pogosto tudi neuspešni, potroši pa se veliko energije ob velikem tveganju. Predsednik Sveta je povedal, da živimo v družbi tveganja, je pa potrebno zagotoviti pogoje za ustvarjalnost in inovativnost. Poteka pa velik del razvoja v Sloveniji na podlagi projektnega financiranja.

Jure Trbič je pojasnil, da ministrstvo za javno upravo ne govori »za občine«, saj so nosilci sistema lokalne samouprave. Strinjal se je s predlaganim sklepom in povedal, da imajo lokalne skupnosti tri reprezentativna združenja in predlagal, da se predstavniki Mladinskega sveta Slovenije povežejo z njimi ter z njimi odprejo razpravo o tem. Povedal je, da bo na podlagi konkretne ocene stanja v lokalnih skupnostih na podlagi predlaganega sklepa moč to predložiti tudi kot točko v strukturiranem dialogu, ki ga ministrstvo, pristojno za kohezijo in regionalni razvoj in ministrstvo za javno upravo vodita z lokalnimi skupnostmi oziroma t.i. delovno skupino za lokalno samoupravo.

SKLEP št. 5/1:

Svet Vlade RS za mladino se je seznanil z informacijo in rezultati projekta Indépendance of Youth Councils ter ocenjuje, da je ureditev na nacionalni ravni v primerjavi s sodelujočimi državami v projektu, na visokem nivoju s tem, da obstajajo posamezna področja znotraj 10 načel, ki jih je moč izboljšati.

SKLEP št. 5/2:

Do ene od naslednjih sej koordinacija mladinskih svetov lokalnih skupnosti pripravi konkretno oceno stanja v lokalnih okoljih glede na 10 načel.

K točki 6:

Mnenjski dokument Mladinskega sveta Slovenije o prostovoljstvu mladih je predstavila Eva Kotnik. Povedala je, da se s točko nadaljuje razprava, ki se je odprla s kampanjo

Mladi spreminjamo svet prostovoljno. To temo so organizacije članice izbrale za letošnji poudarek. Kampanja je trajala od aprila do avgusta in se je simbolično zaključila ob mednarodnem dnevu mladih 12.8.2025. V sklopu te kampanje oziroma že pred njo je nastal mnenjski dokument, ki je bil predstavljen ob mednarodnem dnevu mladih, to je mnenjski dokument s področja prostovoljstva. Kot dosežek štejejo, da vsebine, ki so jih v tem času objavljali na socialnih omrežjih, so dosegle tudi več kot 87% interakcij in ogledov v primerjavi z začetkom kampanje, poseben del in pozornost pa so namenili tudi zgodbam mladih prostovoljcev. V kampanji so želeli pokazati kaj prostovoljstvo mladih pomeni v praksi, ne le kot suhoparne številke, ki so seveda zelo pomembne, ampak kot zgodbe, ki navdihujejo. Tako se v 12ih zgodbah predstavi 16 mladih prostovoljk in prostovoljcev iz 12 različnih organizacij. V zgodbah se spozna kaj je tisto, kar jih žene k prostovoljstvu in zanimivo je, da jih žene želja po aktivnosti in prispevanju k skupnosti. Tako se je skozi zgodbe potrdil slogan kampanje. Seveda pa so pomembni tudi spoznavanje ljudi in pridobivanje kompetenc. S tem tudi širijo zavedanje, da te zgodbe ne nastanejo same od sebe, ampak nastanejo v okolju, ki jih tudi ustrezno prepozna in podpira. S tem namenom je bil tudi oblikovan mnenjski dokument. Povedala je, da so se trudili v kampanjo vključiti tudi druge mladinske in prostovoljske organizacije. Tako so sodelovali npr. s Slovensko filantropijo, mladinskim svetom Gasilske zveze Slovenije. Sodelovali so torej širše. Ponosni so, da je kampanjo podprla tudi predsednica države. Prostovoljstvo je gonilna sila sprememb in če se želi, da tako tudi ostane, je potreben sprejem sistemskih sprememb. Zato so v mnenjskem dokumentu pripravili sklop ukrepov, ki odgovarjajo na glavne izzive in potrebe prostovoljskih organizacij s katerimi so se prej tudi posvetovali. Prepoznali so štiri sklope ovir in zanje pripravili tudi predloge ukrepov. Izzivi so se nanašali na finančne in materialne ovire, priznavanje izkušenj in zaposljivosti, družbene prepoznavnosti prostovoljstva in mentorske podpore ter spremljanja prostovoljstva. Za vse to so pripravili različne ukrepe npr. podpora manj izkušenim prijaviteljem, digitalna preobrazba prostovoljskih organizacij, dvig deleža dohodnine, možnost všteta prostovoljstva v pokojninsko dobo in plačevanje prispevkov, izobraževalne olajšave za prostovoljce, nadomestilo za odsotnost z dela za prostovoljce, ozaveščanje o pravicah in dolžnostih prostovoljcev, želijo si širše raziskave vpliva prostovoljstva na družbo in posameznike ter sodelovanja z izobraževalnimi institucijami. Obenem se jim zdi zelo ključno kar organizacije izpostavljajo, to je mentorska podpora in spremljanje prostovoljstva, torej, da se spodbuja izobraževanje za mentorje prostovoljce in razvija podporne mehanizme pri prenosu znanj med prostovoljci. Povedala je tudi, da se drugi mnenjski dokumenti, ki bodo predstavljeni v nadaljevanju, povezujejo s prostovoljstvom, zato meni, da je presek vseh treh dokumentov v krepitvi kompetenc in prepoznavnosti njihove pridobitve skozi mladinsko delo, prostovoljstvo.

Verjamejo, da, če si želimo avtonomnih, solidarnih in odgovornih posameznikov, je potrebno vlagati v mlade, prostovoljstvo, mladinske organizacije in polja, ki spodbujajo njihovo delovanje in rast. Želijo si, da njihovi ukrepi ne ostanejo le črka na papirju, zato si želijo srečanja na sestanku s predstavniki ministrstva za javno upravo, ministrstva za vzgojo in izobraževanje, uradom RS za mladino, ministrstva za delo, kjer bi obravnavali vsebino mnenjskega dokumenta in premislili, kako bi naslovili te ukrepe ter da ministrstva podajo povratno informacijo glede tega kaj je lahko izvedeno na nacionalni ravni.

Urban Lečnik Spaić je ocenil, da so letos uspeli predstaviti, kaj vse počnejo. Povedal je, da prostovoljstvo ni le mladinsko, ampak tudi širše. Zahvalil se je vsem, ki so se udeleževali aktivnosti, ki so jih organizirali. Pred nekaj tedni je potekal festival LUPA – festival nevladnih organizacij, kjer je večina prostovoljskih organizacij, potekal je festival Slovenske filantropije; udeležba predstavnikov vlade pa organizatorjem pomeni veliko. Za mlade prostovoljce je pomembno sporočilo, da nekdo od zunaj ceni njihovo delo. Z udeležbo pa se omogoča tudi izboljšanje prepoznavnosti dogodkov.

Jure Trbič je povedal, da je prav, da se udeležujejo takih dogodkov, na katerih je moč videti marsikaj zanimivega. Ministrstvo za javno upravo pokriva tudi Zakon o prostovoljstvu in strategijo o prostovoljstvu ter so velik podpornik teh mehanizmov. Ob tem je izpostavil, da že izvajajo različne podporne aktivnosti. Med drugim iz sklada za razvoj nevladnih organizacij financirajo tudi Slovensko filantropijo in 12 regijskih stičišč za podporo nevladnim in tudi prostovoljskim organizacijam.

SKLEP št. 6/1:

Svet Vlade RS za mladino se je seznanil z zaključki kampanje “Mladi spreminjamo svet – prostovoljno”.

SKLEP št. 6/2:

Svet Vlade RS za mladino se je seznanil z vsebino mnenjskega dokumenta Mladinskega sveta Slovenije o prostovoljstvu, ki vsebuje ključne predloge za krepitev prostovoljskih mladinskih organizacij ter prostovoljstva med mladimi, kot tudi predloge sistemskih rešitev na področju mladinskega prostovoljstva.

SKLEP št. 6/3:

Mladinski svet Slovenije v sodelovanju z Uradom RS za mladino pripravi sestanek predstavnikov mladinskih organizacij in združenj v Svetu Vlade RS za mladino s predstavniki ministrstev za javno upravo (MJU), za vzgojo in izobraževanje (MVI), za delo, družino, socialne zadeve ter enake možnosti, za obrambo, za finance, Urada RS

za mladino (URSM) in drugih resornih ministrstev ki so povezana z izvajanjem prostovoljstva. Na sestanku bo obravnavana vsebina mnenjskega dokumenta MSS o prostovoljstvu ter možnosti implementacije predlaganih ukrepov.

K točki 7:

Mnenjski dokument Mladinskega sveta Slovenije na temo zaposlovanja mladih je predstavila Ines Korošec. Najprej je poudarila, da je varna zaposlitev za mlade eden izmed najzahtevnejših izzivov na poti k zaposlitvi po zaključku izobraževanja. Reden dohodek in stabilna zaposlitev sta dva od glavnih pogojev za ustrezen prehod v odraslost. Osrednji del te tematike je prekarno delo, ki pomeni negotovo, začasno in občasno plačano delovno aktivnost, pogosto brez ustreznih pravic kot so npr. plačan dopust ali socialna varnost. Posledice so velike; kasnejša ekonomska neodvisnost, stanovanjska problematika, odlašanje ustvarjanja družine in vpliv na duševno zdravje. Pomembno je poudariti tudi tako imenovano prikrito brezposelnost, ko mladi niso v evidencah brezposelnih, a hkrati nimajo redne zaposlitve. Mnenjski dokument je sestavljen iz štirih večjih tematik, in sicer trg dela in izobraževanje, spremljanje zaposlovanja, ureditev dela ter možnost zaposlitve. Kot ukrepe je navedla karierno orientacijo in personalizirano svetovanje, kjer je govora o kakovostni karierni orientaciji že v osnovni šoli ter personalizirano svetovanje, ki vključuje beleženje kompetenc ter informacije mladih o zaposljivosti v določenih sektorjih v tistem trenutku. Naslednje je ureditev kadrovske štipendije, kjer zagovarjajo dopolnitev zakona o štipendiranju z obveznimi sestavnimi deli kot je npr. opredelitev točno določenega delovnega mesta, višine plačila in posledic v kolikor se delodajalec tega ne drži ter dodatno kot neka brezplačna pravna pomoč štipendistom. Povezovanje in izobraževanje institucij s trgom dela in učna podjetja, večje sodelovanje za prilagoditev izobraževanja glede na potrebe trga dela, spodbujanje interdisciplinarnosti in izdelava dolgoročnih strategij. Predlagajo tudi vzpostavitev učnih podjetij za pridobivanje praktičnih veščin v srednjih šolah in na fakultetah. Predlagajo tudi enotni sistem priznavanja neformalno pridobljenih znanj in ozaveščanje o pravicah in dolžnostih. Podpirajo razvoj enotne odprtokodne platforme za zbiranje in priznavanje kompetenc, pridobljenih z neformalnim izobraževanjem ter izobraževanje mladih o pravicah in dolžnostih že v sklopu šolskega procesa. Ena od pomembnih tem je tudi število pripravništev in preprečevanje izkoriščanja le tega, spodbujanje konkretnega izvajanja plačanih pripravništev in mentorski program, kjer je pripravništvo obvezno ter preprečevanje izkoriščanja tistih pripravnikov, da potem to opravljajo kot neko samostojno delo. Ureditev zakonske podlage za šesturni delovnik, predlagajo dopolnitev zakona o delovnih razmerjih, ki omogoča uvedbo le tega, s tem, da imajo podjetja možnost, da se za to samostojno odločijo, seveda pa uvedba

skrajšanega delovnika ne sme vplivati na ohranitev že obstoječih pravic in dolžnosti delavcev. Ena od pomembnih tem je tudi zdravje na delovnem mestu; predlagajo vpeljavo večplastnega pristopa za podporo duševnemu zdravju, preventivni dostop do svetovalnih storitev in omogočanje hibridnega dela in spodbujanje aktivnih odmorov. Pomembna je tudi zaščita delavca pri prijavljanju kršitev. Slabo informiranje delavcev povzroča odvracanje zaposlenih od prijav teh kršitev. Zato predlagajo, da se to promovira in delavce osvešča. Prav tako pa naj se ob prijavi obravnava zgolj prijavljena kršitev, ki jo je delavec navedel ter da se zaščiti delavca v primeru, ko je bil očitno potisnjen v prekršek. Naslednja tema je ozaveščanje in spodbujanje socialnega podjetništva. Tu si želijo jasne opredelitve definicije, poenotenje dokumentov, posodobitev zakonodaje in več sredstev za izobraževanje o socialnem podjetništvu. Ob sprejemanju vseh teh ukrepov pa si želijo, da se vključi tudi srednje ročno (npr. pet do 10 let) kvalitativno in kvantitativno spremljanje teh učinkov s strani zunanjih neodvisnih izvajalcev z zagotovljenim financiranjem. Če se osredotočijo še na podeželje, si želijo spodbude za mlade za ustanovitev podjetij, za zaposlovanje v podjetjih na podeželju in za delovne inkubatorje v ruralnem okolju. Dotaknili pa so se tudi plačevanja prispevkov mladih kmetov, kjer podpirajo, da država prevzame večji delež socialnih, zdravstvenih in pokojninskih prispevkov za kmete, še posebej za mlade in manjše kmetije. Vse to so mladim pomembne teme in to je problematika, ki jo je moč zaznati med mladimi s strani tega, da jo mladi podpirajo oziroma dajejo pozive za sprejetje strategije za prekarnost. Veliko se pogovarja o področju štipendiranja in tudi o študentskih s.p.-jih. Želijo si skupnih korakov pri katerih bi naslovili izzive s področja zaposlovanja mladih, možnosti rešitev je zagotovo mnogo, zato naj izzivi in predlagani ukrepi ne ostanejo le zapisani in naj predstavljajo izhodišče za izboljšanje delovnega okolja in pogojev za mlade.

Nina Ukmar se je zahvalila za pripravljene dokumente in njihovo predstavitev ter povedala, da jih preberejo in proučijo tako v kabinetu ministrstva za kulturo kot tudi v strokovnih službah. Dokument o zaposlovanju mladih izpostavlja prekarnost. Tega izziva oziroma področja se je ministrstvo za kulturo posebej lotilo, in sicer je zavoljo pereče problematike ta izziv najprej naslovilo v prenovljeni resoluciji o nacionalnem programu za kulturo 2024-2031 ter nato tudi v akcijskem načrtu. V tem z več ukrepi, med pomembnejšimi je ukrep, ki si prizadeva za minimalno plačilo. V začetku leta je bila sprejeta novela ZUIK-a, čemur sta sledila še dva podzakonska akta, in sicer Uredba o minimalnem plačilu za samozaposlene v kulturi in Odredba o višini minimalnega urnega plačila za opravljeno delo samozaposlenih v kulturi. Trenutno je v Državnem zboru v obravnavi novela ZUIK-a, ki ureja dodatne ukrepe, in sicer uvaja karierno dinamiko, drsni cenzus in druge. Ministrstvo pa izziv prekarnosti naslavlja tudi z okrepljeno štipendijsko politiko ter spodbujanjem vključevanja samozaposlenih v kulturi v javne razpise.

Jana Rožac se je zahvalila za povabilo na sejo ter povedala, da na Zavodu RS za zaposlovanje zelo podpirajo aktivno participacijo mladih, saj s svojimi idejami lahko oblikujejo ukrepe, ki so relevantni za to generacijo. V odziv na pripravljeni mnenjski dokument pa je povedala, da je problematika zaposlovanja mladih vedno relevantna in aktualna ter ključna za mlade. Stanje na trgu dela pa je trenutno zelo pozitivno. Registrirana brezposelnost je res nizka in znaša 5,9%. Tudi anketna brezposelnost je nizka, pri mladih pod 29 let znaša 7,3%. Oboje kaže na dobro stanje na trgu dela. Glede prikrite brezposelnosti je povedala, da iz predstavitve ni bilo povsem jasno ali gre za to, kako mladi razumejo svoje stanje ali pa se nanaša na stanje mladih NEET v Sloveniji, kjer gre za širšo problematiko. Neaktivnost mladih je namreč lahko problematična, še posebej v določenih ranljivih ciljnih skupinah. Izpostavila je, da na Zavodu RS za zaposlovanje ne opažajo več, da bi bila prekarnost ključna težava s katero se mladi srečujejo na trgu dela. Menila je, da je bila to težava pred desetletjem. Med epidemijo se je pokazalo, da je zaposlitev mladih na najbolj trhljih tleh, vendar pa je ob tem potrebno tudi razumeti, da so mladi danes zelo iskan kader. To kažejo tudi konference, ki se osredotočajo na problematiko pomanjkanja kadra. Delodajalci se obračajo na Zavod RS za zaposlovanje in iščejo nasvete ne le kako mlade pritegniti, temveč tudi vključiti v delovni proces. Tu vidijo večjo težavo. Tudi mladi s katerimi se na Zavodu RS za zaposlovanje redno srečujejo, nudijo subvencije za zaposlitev za nedoločen čas, se mladi po eni strani sami vprašajo pri svetovalki ali se želijo zavezati za tako dolgo in kaj se zgodi, če želijo zaključiti z zaposlitvijo prej. Mladi tudi pogosteje skačejo iz enega delovnega mesta na drugega, kar ni več stigma kot je v preteklosti bila. Poročilo o ukrepu za hitrejši vstop mladih na trg dela kaže, da je veliko takšnih mladih (približno 23%), ki subvencionirano zaposlitev prekinejo pred potekom 18 mesecev prav zaradi zaposlitve pri drugem delodajalcu. Zavod RS za zaposlovanje seveda podpira zaposlovanje za nedoločen čas, vendar pa je prekarnost morda specifična kulturnega ali mladinskega sektorja, v splošnem pa ne opažajo, da bi šlo za takšno težavo. Večja težava s katero se srečujejo je težava zaposlovanja ranljivih skupin mladih, torej dolgotrajno brezposelni, nizko izobraženi, pripadniki etničnih manjšin, invalidi, mladimi s težavami v mentalnem zdravju. Med njimi imajo nekateri odločbe, drugi pa tudi ne. Ranljive skupine so tiste, ki bi se jim morali bolj posvetiti in tu bo Zavod RS za zaposlovanje vesel dodatnih predlogov s strani predstavnikov mladinskih organizacij in združenj. Nekatere težave so bile omenjene, vendar pa ne gre le za pomanjkanje npr. poklicnih kompetenc, temveč tudi za težave pomanjkanja mehkih veščin, kar opažajo tako mladi sami kot tudi delodajalci. Gre tudi za težave s psihološko odpornostjo, ki se pojavljajo. Delodajalci poročajo, da mladi danes dajo raje odpoved kot da se soočijo s težkimi situacijami. Torej je treba več narediti ne le na področju varne zaposlitve, ampak tudi na tem, kako zaposlitve, ki jih

mladi dobijo, narediti bolj trajne in povečati zaposljivost mladih. Tu bodo veseli dialoga. V ukrepe Zavoda RS za zaposlovanje pa že zdaj vključujejo mentorstva, usposabljanja za razvoj mehkih in digitalnih veščin, razmišljajo pa tudi o job coachingu v oporo mladim v začetnih mesecih zaposlitve. Tu Zavod RS za zaposlovanje poziva predstavnike mladinskih organizacij in združenj glede prekarnosti k nekim konkretnim in inovativnejšim predlogom, kako mladim olajšati prehod na trg dela, tako da bi ti predlogi presegali problematiko prekarnosti. Glede spremljanja učinkov ukrepov je predlog pozdravila, vendar je finančno, kadrovsko in časovno zelo zahteven. Povedala je, da je v lanskem letu skupaj z OECD bila narejena študija o dolgoročni učinkovitosti ukrepov, tako na zaposljivost kot tudi na plačo in kvaliteto življenja. Gre za dobre študije, ki pa jih ni moč pričakovati za vse ukrepe, saj gre za res obsežno delo, ki zahteva veliko sodelovanja in časa, zato je pozvala k natančnejši določitvi kaj bi želeli, kar bi morda lažje uresničili. V zvezi s karierno orientacijo in mnenjskim dokumentom, je povedala, da se v Sloveniji na karierni orientaciji veliko dela, prostor za izboljšave pa seveda vedno obstaja. Vendar pa karierna orientacija obstaja, tako v osnovnih šolah, Zavod RS za zaposlovanje z njimi tudi sodeluje, obstajajo tudi karierna središča, kjer se lahko mladi testirajo in razvijajo svoje kariere. Novembra bodo pričeli spet delovati tudi karierni centri za mlade, omenila je tudi karierne centre univerz. Obstaja torej veliko možnosti, tako na lokalnem kot nacionalnem nivoju, zato je pozvala, da predlogi mladinskih organizacij in združenj temeljijo na že obstoječem ogrodju. Glede sistema za beleženje in priznavanje neformalnega izobraževanja je opozorila na sistem mikrodokazil. Tak sistem mora delovati enotno, sistemsko in mora biti umeščen v ogrodje, biti pa mora tudi sprejet s strani vseh ključnih deležnikov ter potem predstavljen delodajalcem, da je zanje relevanten tako da jim da potrebno informacijo o pridobljenem znanju. V zvezi z ozaveščanjem o pravicah delavcev na Zavodu RS zaposlovanje opažajo, da se mladi dosti bolj zavedajo svojih pravic, morda ne kot izkušeni delavci ali sindikati, vsekakor pa bolj kot mladi pred desetletjem in več. Zato se zdi, da je predlog, da bi se ozaveščanje o teh pravicah vključevalo v osnovne šole, prezigodaj.

Barbara Zupan je povedala, da so težave mladih na trgu dela pomembne tudi za Ministrstvo za visoko šolstvo, znanost in inovacije. Na področju visokega šolstva se vsi ukrepi, ki jih v zadnjih letih pripravljajo, povezujejo s trgom dela, zaposljivostjo mladih, kompetencami, ki jih trg dela potrebuje. Vendar pa je ob tem dodala, da izobraževanje ni namenjeno izključno tistemu kar trg dela potrebuje. Izobražujemo se namreč za potrebe trga dela, družbe in posameznika, zato je potrebno na izobraževanje gledati celovito, ker sicer zelo hitro lahko izgubimo na kakovosti samega izobraževanja. Temeljno znanje je namreč tisto, ki je potrebno. Zagotovo pa se izobražuje tudi za to, da potem dobimo tudi zaposlitev. Mladi zagotovo potrebujejo pomoč, karierni centri so že

od leta 2010 v veliki meri financirani s strani ministrstva, tudi v letošnjem letu pa pripravljajo še en razpis v višini osem milijonov evrov. Ta je namenjen nadgradnji v podporne centre, da pristopijo k mladim individualno in jim zagotovijo podporo. Zanimivo se zdi tudi to, da vse več podatkov kaže, da imamo veliko t.i. »job outov«, se pravi ljudi, ki jih trg dela pritegne preden dokončajo študij, kar se tudi povečuje in bi bilo potrebno nasloviti. Pomembno je namreč, da mladi zaključijo svoje izobraževanje, saj zaposlitev sedaj ne pomeni, da bo možna tudi v prihodnosti, odsotnost izobrazbe pa lahko zapira določene poti. Novi zakon bolj odpira možnosti vseživljenjskega učenja, vračanje nazaj na fakulteto, dokončanje študija brezplačno, če gre za novo stopnjo ter tako uveljavlja nov način vseživljenjskega učenja za pridobitev mikrodokazil. Tu vidijo ciljno skupino predvsem v diplomantih, ki so na trgu dela, manjkajo pa jim specifične kompetence ter se lahko vrnejo nazaj na fakulteto, ki jim ponudi določena znanja. Povedala je, da so na MVZI pripravili poročilo o ukrepih, ki jih izvajajo ter pozvala predstavnike mladinskih organizacij in združenj, da poročilo preučijo in se odzovejo na konkretne načine kako izboljšati načrte in ukrepe, ki se pripravljajo, da bi se tako kar najbolje odzvali na potrebe, ki obstajajo.

Jernej Salecl je povedal, da na MGTŠ pokrivajo tako socialno podjetništvo kot tudi podjetništvo mladih. Glede socialnega podjetništva je povedal, da meni, da so to, kar je naslovljeno v mnenjskem dokumentu, prav letos naslovili z dvema razpisoma. Eden v višini 4,8 milijona evrov za projekte zadružništva in socialne ekonomije ter zagona socialnih podjetij in drugi v višini šest milijonov evrov pa razvoju socialnega podjetništva, konkretno za profesionalizacijo zaposlenih v socialnih podjetjih. Menijo, da temu področju posvečajo precejšnjo pozornost, temu je namenjen tudi cel sektor, ob tem pa ni odveč omeniti, da so bili za prej navedene razpise namenjeni evropski viri. Menil je tudi, da je definicija socialnega podjetništva primerljiva z evropskimi akti, je pa na SPOT portalu tudi dobro opredeljena. Povedal je, da v kolikor je potreba, so pripravljeni na skupen sestanek, strinjal pa se je, da se v Sloveniji na splošno socialno podjetništvo premalo promovira. Zato so se odločili, da 20.11.2025 naredijo mednarodni dan socialnega podjetništva, tudi z mednarodno udeležbo, da lahko predstavijo primere dobrih praks, ob tem pa je k udeležbi povabil sogovornike s strani mladinskih organizacij in združenj. Glede podjetništva mladih je povedal, da izdatno podpirajo mnoge aktivnosti v osnovnih in srednjih šolah, tudi z neposrednimi subvencijami za zagon podjetništva, pri čemer ni govor o start up-ih, temveč o klasičnem podjetništvu. To bodo letos še nadgradili, saj bodo preko SPIRIT-a 9,9 milijona evrov namenili področju mladih podjetnic in podjetnikov. To so počeli tudi že dosedaj, vendar so to financirali iz integralnega proračuna, zato so bila temu namenjena sredstva manjša. Tudi na tem

področju je ponudil možnost sestanka in ob tem menil, da je mogoče tudi, da obstoječe ukrepe premalo promovirajo, kar v pogovorih s podjetniki velikokrat ugotovijo.

Jaka Trilar je glede prekarnosti povedal, da je trenutno trg dela res v dobrem stanju, zato je tudi težav z zaposlitvijo mladih manj. So pa mladi kljub temu še vedno najbolj ranljiva skupina na trgu dela, kar se tiče zaposlovanja, saj je med njimi več brezposelnih kot v drugih starostnih skupinah. Prekarnost je tako manjši problem v trenutnem stanju, je pa prekarnega dela v Sloveniji napram Evropski uniji veliko oziroma več od povprečja v Evropski uniji. Trenutno zaradi gospodarskih trendov to ni težava, vendar pa bodo ob nastopu krize mladi prvi, predvsem tisti s prekarnimi zaposlitvami, ki bodo izgubili zaposlitev. Marsikateri mlad pa šele ob nastopu dogodka kot npr. bolezni ugotovi kaj prekarna zaposlitev pomeni. Zato težje pridejo na stanovanjski trg, težje dobijo kredit, ne pridejo do bolniških ali si jih ne upajo vzeti, so bolj ranljivi. Glede pomanjkanja in pričakovanj kadrov, ki ga izražajo delodajalci, je povedal, da mladi morda res hitreje menjajo zaposlitve in imajo velika pričakovanja, vendar pa se je vprašal ali ni to realna posledica trga. Zato je potrebno povedati, da je to morda generacija, ki je bila v takem tržnem sistemu vzgajana in zna zahtevati, kar želi, če ji trg to dopušča. Glede mnenjskih dokumentov in glede na zaključek mandat predstavnikov mladinskih organizacij in združenj je povedal, da se Mladinski svet Slovenije res trudi, da združi vse poglede ter jih pohvalil, da združujejo različne organizacije, od skavtov, tabornikov, mladih kmetov in tudi političnih podmladkov, ki so med seboj zelo različni, tako da so priporočila usklajena tudi z različnih političnih polov, kar je težko uskladiti.

Timotej Novak se je odzval glede prekarnosti in povedal, da s stališča sindikata Mladi+ ne morejo reči, da je prekarnosti manj, saj že samo študentsko delo v obliki kot je danes predstavlja socialni korektiv in je prekarno ter ne deluje nujno le kot začasno in občasno delo ter način pridobivanja delovnih izkušenj, ampak kot način za preživetje. Ob vstopu na trg dela se mladi velikokrat srečajo s platformnimi oblikami dela, tako da prekarno delo še vedno je močno prisotno med mladimi.

Predsednik Sveta je povedal, da je zagotovo potrebna izmenjava mnenj in pogledov ter tudi informacij glede na naravo dokumenta. Nadaljnji postopki bodo pokazali kaj je tisto o čemer je potrebno bolj poglobljeno razpravljati oziroma kaj je tisto kar v mnenjskem dokumentu ni zajeto, pa na ravni sistema in v praksi že deluje. Na tej točki je predsednik Sveta ugotovil, da na podlagi prvega odstavka petega člena Poslovnika Sveta Vlade RS za mladino na strani predstavnikov mladinskih organizacij in združenj ni več zagotovljene sklepčnosti, zato sklepov ni več mogoče sprejemati, lahko pa se obravnavajo gradiva, zato je predlagal, da se preide k naslednji točki dnevnega reda. Predsednik Sveta je navzoče vprašal ali nadaljujejo s točkami po dnevnem redu. Eva Kotnik je predlagala, da se nadaljuje s predstavitvami, čeprav sklepčnost ni zagotovljena. Predsednik Sveta

se je odhajajočim zahvalil za sodelovanje v Svetu Vlade RS za mladino v tem mandatu ter jim zaželel uspešno delo na drugih področjih in nadaljnji karieri.

K točki 8:

Mnenjski dokument Neformalno izobraževanje mladih je predstavila Ines Korošec. Neformalno izobraževanje je opredeljeno kot načrtovan in strukturiran program ter procesi osebnega in družbenega izobraževanja, ki so zasnovani za izboljšanje različnih spretnosti zunaj formalnega izobraževanja. Odvija se predvsem v mladinskih organizacijah, športnih in kulturnih klubih ter drugih organiziranih skupinah, kjer se mladi zbirajo in izvajajo projekte. Bistven poudarek je na aktivnosti in samoiniciativnosti udeležencev, pomemben je odnos med učitelji in učenci, čeprav v teh primerih ne gre konkretno za učitelja in učenca, ampak gre le za poimenovanje zaradi lažje predstave. Ti odnosi so vedno interaktivni, nehierarhični, metode pa so nekoliko bolj raznolike in fleksibilne. Formalno izobraževanje daje široko poklicno in strokovno znanje, ki ga potrjujejo javno veljavne listine, neformalno izobraževanje pa dopolnjuje to znanje z razvojem mehkih veščin kot npr. čustvena inteligenca, komunikacija, sodelovanje, reševanje problemov, upravljanje časa, kritično razmišljanje. Vse to je ključnega pomena za uspeh v sodobnem delovnem okolju, družbi in nasplošno v osebnem življenju. Spodbuja se tudi učenje življenjskih veščin, aktivno državljanstvo ter goji vrednote kot so solidarnost in odgovornost. Mladinske organizacije so pri tem ključne, saj mladim omogočajo pridobivanje takšnih izkušenj in razvoj teh kompetenc. Tudi ta mnenjski dokument je sestavljen iz štirih ključnih tematskih sklopov. Prvi je naslovljen kot prepoznavanje mladinskih organizacij kot valilnice aktivnih državljanov, drugi je sodelovanje mladinskega sektorja s šolami, tretje se imenuje kompetence v kontekstu trga dela in šol in četrti izobraževanje učiteljev za uporabo neformalnih pristopov. Ukrepi, ki so si jih zamislili, se nanašajo na pomanjkanje prepoznavanja in priznavanja kakovosti. Večina neformalnih izobraževanj v mladinskem sektorju ni uradno priznana in prepoznavna, kar otežuje dokazovanje pridobljenih kompetenc v izobraževalnih procesih in tudi pri iskanju zaposlitve. Naslednji je nezadostno sodelovanje s formalnim sektorjem in pomanjkanje znanj s področja neformalnega izobraževanja pri učiteljih. Ni sistematičnega pristopa za komplementarno sodelovanje neformalnega in formalnega izobraževanja, kar bi pomagalo pri implementaciji neformalnih metod v procesu formalnega izobraževanja in pedagoškega dela, s tem pa vključevanju vidika v šole in izobraževanje učiteljev. Potreba in interes za sodelovanje sta izkazana tako na strani mladih oziroma mladinskih organizacij kot tudi na strani pedagoških delavcev. Zaznavajo pa izzive pri sklepanju za sodelovanje oziroma vpeljevanje principov. Verjamejo, da bi sistematičen pristop okrepil to možnost sodelovanja in povezovanja, primer tega je npr.

KATIS. Naslednji je status prostovoljca. Mladi prostovoljci nimajo ustrezne podpore za opravljanje prostovoljskih aktivnosti preko katerih so udeleženi v procese neformalnega izobraževanja. Status prostovoljca bi okrepil pomen osvojenih kompetenc in znanj tekom povezovanja formalnega in neformalnega področja izobraževanja. Zavedajo se, da se na veliko področjih zadeve po malem spreminjajo in odvijajo v pravo smer in ni vse negativno, česar se zavedajo, vendar pa je pomembno, da se skupaj oblikujejo konkretni mehanizmi za sistematično povezovanje formalnega in neformalnega izobraževanja ter za priznavanje vrednosti, ki jo neformalno izobraževanje in s tem tudi sam mladinski sektor prinaša družbi.

Tina Kosi je povedala, da so bili v zadnjih treh letih odkar je direktorica, storjeni veliki koraki naprej v povezovanju formalnega in neformalnega izobraževanja. Tako se sodeluje in povezuje tako mentorje dijaških skupnosti, svetovalne delavce osnovnih in srednjih šol, vzgojitelje v dijaških domovih z mladinskimi delavci. Tina Kosi se je dobila tako z vodstvenimi kadri mladinskih organizacij kot tudi z združenjem ravnateljev tako osnovnih kot srednjih šol kot tudi vodji dijaških domov. Skupaj so iskali način, kako zadeve pravilno in ustrezno nasloviti, da bi to sodelovanje postalo tradicionalno in da bi drug drugemu dali roko v dobrobit vzgoje naših mladih, v dobrobit razvoja raznih mehkih veščin, pa tudi tega, da se organizacije vključujejo predvsem v področje preventive, kjer je to le možno. Zato je Urad RS za mladino izdal tudi zbornik Mladinski sektor v šolah in seveda se namerava te stvari graditi tudi v prihodnje. Predvsem pa se je pogosto delalo na načine, ki so bili aktualni v danem trenutku kot je npr. sovražni govor, področje neformalnih metod izobraževanja, sočutnega jezika itn.

Lidija Srša je povedala, da je sodelovanje šol in mladinskega sektorja že zelo dolgo in dobro. Zgodovina tega sodelovanja je dolga, obstaja pa tudi mnogo dobrih praks na tem področju. Ob tem je izrekla zahvalo mladinskemu sektorju, da prispeva h krepitvi in razvoju znanja in veščin. Mnenjski dokument vidi v smeri želje, da je vedno prostor za izboljšanje. Pri tem se je navezala na opis ukrepa pod točko šest; zagotavljanje strokovne podpore in strokovnih programov. Zelo se ji je zdelo pomembno, da ob navajanju želje, da bi bili programi ustrezno ovrednoteni s strani inštitucij, strokovnjakov ali ministrstev in navedbo razloga, da je mladinski sektor pogosto označen za neustreznega in nekredibilnega, vendar dodala, da se zdi Zavodu RS za šolstvo pomemben tudi vidik, da so ti programi ovrednoteni za zaščito otrok in mladih z vidika osebnostnega in celostnega razvoja. Vstopa se pogosto na področje omenjene dobrobiti, zato smatrajo, da je potrebno tudi te programe ovrednotiti s tega vidika, torej ali so res strokovno dobro podprti in da temeljijo na dokazih. Zahvalila se je za povabilo in priložnost za udeležbo.

K točki 9:

Eva Kotnik je povedal, da Svet Vlade RS za mladino vidijo kot priložnost za predstavitev kaj se na področju mladih dogaja tudi na mednarodni ravni. Dva taka nedavno sprejeta dokumenta sta Priporočila Odbora ministrov o družbenem, gospodarskem in političnem sodelovanju mladih na podežlju (CM/Rec(2025)3) ter Priporočila Odbora ministrov Sveta Evrope o mladih in podnebnih akcijah (CM/Rec(2024)6), zato se jim zdi pomembno, da jih izpostavijo. Pri prvem dokumentu je to prvič, da so mladi na podežlju izpostavljeni kot prioriteta, države članice Sveta Evrope pa so se zavezale k uresničevanju priporočil. Dokument zelo celostno naslavlja kaj je pomembno za mlade na podežlju. Drugi dokument pa je vezan na mlade in podnebne spremembe oziroma podnebne akcije. Povedala je, da je član usmerjevalnega odbora pri Svetu Evrope Igor Jesih. Na Svetu Evrope se dogaja mnogo, tudi v povezavi s participacijo mladih, kar daje številne smernice in zgled. Izrazila je željo, da se tudi v prihodnje na sejah Sveta Vlade RS za mladino najde prostor za predstavitev in razpravo glede takih dokumentov. Pomemben prvi korak takih dokumentov je tudi prevod, zato se je na tem mestu zahvalila Uradu RS za mladino za prevod dokumenta v slovenski jezik. Želi si sodelovanja tudi z drugimi ministrstvi, kjer so tematike vezane nanje, možnosti prevodov, sestankov in skupnih aktivnosti.

Marija Brodnik Lodewijk je povedala, da ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano veliko priporočil odbora ministrov že uresničuje, predvsem preko ukrepov skupne kmetijske politike. Tako je predvsem preko številnih intervencij poskrbljeno za mlade kmete ter preko pristopa od spodaj navzgor in ukrepa Leader. V tem obdobju je v okviru ukrepa Leader poseben poudarek na mladih in na ženskah na podežlju, ki so posebej povabljeni k oblikovanju lokalnih razvojnih strategij. Povedala je tudi, da že poteka usklajevanje za sestanek z Mladinskim svetom Slovenije na katerem bodo pogovori tekli o tem, kaj je v okviru kmetijskega resorja še moč narediti glede uresničevanja priporočil, vsekakor pa je potrebno tudi sodelovanje drugih resorjev, ki jih priporočila zadevajo.

Andraž Podvez je glede smernic za mlade in podnebne spremembe povedal, da bodo zagotovili prevod. Povprašal je po možnosti, da bi preko Sveta Vlade RS za mladino resorjem, ki so odgovorni za posamezne točke znotraj smernic, določili kateri so ti resorji in da bi le-ti skrbeli za realizacijo teh točk. Tina Kosi je povedala, da prevod že ureja Urad RS za mladino.

K točki 10:

Razprave ni bilo. Predsednik Sveta se je zahvalil vsem udeležencem za konstruktivno sodelovanje in prispevek k seji.

Seja je bila zaključena ob 15:32 uri.

Zapisnik je pripravljen na podlagi zvočnega posnetka seje, ki je sestavni del zapisnika.

dr. Vinko LOGAJ
M I N I S T E R
Predsednik Sveta

Zapisal:

Mag. Andraž Zgonc

Ministrstvo za vzgojo in izobraževanje

Urad RS za mladino